

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Historický ústav
Posudek vedoucí diplomové práce

Jméno autora/ky	Bc. Michal Pajer
Název práce	Každodenní život v období normalizace v královéhradeckém regionu ve výuce dějepisu
Studijní obor	Studijní program: N0114A300053 Učitelství pro střední školy Obor: Dějepis
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly)	PhDr. Irena Kapustová, PhD.
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly)	Mgr. Michal Strobach, PhD.
Konzultant práce (jméno, příjmení tituly)	XXX
Rok obhajoby	2023

Rozsah práce 120 stran + přílohová část I - LIV

Obrazová příloha	Ano - převážně materiály vytvořené autorem	Tabulky a grafy	Ano - vývojové tabulky, faktorové grafy aj.	Další přílohy	Ano - řešení listů, metodické listy - vlastní vytvořené QR kódy atd.

Prameny: 33 + 27 (legislativa)

Použitá literatura: 58

Internetové zdroje: 16

Hodnocení cíle/ů práce

Autor si pro svou diplomovou práci zvolil téma z královéhradeckého regionu, které dosud není v odborné ani vědecko-populární literatuře zpracováno. Jde o téma každodenního života v období normalizace v uvedené oblasti a zařazení těchto dějin do výuky dějepisu. Student odvedl kvalitní práci s prameny, která může být prospěšná nejen při školním vyučování, ale také veřejnosti či institucím, zajímajícím se o moderní dějiny Chlumce nad Cidlinou a blízké obce Lovčice. Na dvou zmíněných místech dokladuje autor odlišnosti a shody každodenního života obyvatel v městském a venkovském prostředí.

V úvodu práce Bc. M. Pajer stanovil jak metodologii, tak se věnuje pečlivému členění zdrojů a zhodnocení jejich přínosu. Vedle např. institucionálních archivů, využil rovněž prameny ze soukromých archivů pamětníků (od deníků přes fotodokumentaci po úřední listiny). Z odborné

literatury se mu rovněž podařilo vyhledat nejzásadnější publikace a vytvořil velmi solidní databázi různých typů zdrojů ke sledovanému období a tématu. Použil i sekundární prameny, které prezentují postoj KSČ, jako např. lokální periodika nebo socialistické zákonné normy, čímž naplnil současné požadavky na multiperspektivní přístup k historii.

Jako hlavní cíl diplomové práce si vytyčil autor *vytvoření výukových materiálů zaměřených na každodenní život v období tzv. normalizace na příkladech z královéhradeckého regionu*. Primárně vytvořil pracovní listy založené na principech badatelsky orientované výuky a doprovodných odborných textech, které mají vyvolat zvýšený zájem žáků o sledované časové období a umožnit jim detailnější pochopení tehdejších politických a společenských poměrů v Československu. Sekundárním cílem DP bylo *zmapovat a přiblížit konkrétní oblasti každodennosti v Lovčicích a Chlumci nad Cidlinou a zpracovat odborný základ pro případný další výzkum každodenního života v období 70. a 80. let 20. století*. Za nutné považuji zmínit, že tzv. každodennost autor uchopil v celé šíři a jednotlivým faktorům věnoval celé subkapitoly podložené prameny i literaturou.

Odborné východisko pro tvorbu pracovních listů poskytly autorovi oborové didaktické publikace zabývající se nejen badatelsky orientovanou výukou. Témata i metodiku pro zpracování pracovních a metodických listů si autor zvolil v souladu s pravidly jejich tvorby (tj. zajímavě, pestře a multižánrově), zároveň s požadavky badatelské výuky a vytvořil je velmi kvalitně. Akcentovala bych např. využití dobových filmů či seriálů (např. *Žena za pultem*) nebo fotografie typických normalizačních staveb určených k bydlení nebo dobové texty z periodik.

Velmi oceňuji také to, že vytvořené pracovní listy byly pilotovány ve výuce na základních školách a na víceletém gymnáziu. Je zaznamenána i reflexe pilotáže, která zmiňuje jak pozitiva badatelské výuky, tak problémy, se kterými se žáci při testování materiálů potýkali (např. jazyk normalizačního období).

Oba v úvodu stanovené cíle autor beze zbytku splnil. Zároveň ve své práci potvrzuje, že vést žáky k badatelské cestě ve výuce na příkladech z lokální či regionální historie je velmi motivační přístup. Diplomová práce zcela splňuje požadavky na daný typ práce.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolené metody</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Zpracování příloh</i>	dobré	s výhradami	špatné

Připomínky k obsahové a formální úrovni práce

Obsahově i formálně diplomová práce splňuje požadovaná kritéria na tento typ textu
- zásadní připomínky nemám.

Otázky k obhajobě práce

1. Zaznamenal jste u svých žáků posun v dovednostech či kompetencích díky aplikaci badatelské metody? Pokud ano, konkretizujte, prosím.
2. Který pracovní list byl pro žáky při pilotáži nejkomplicovanější a proč?
3. Jakým způsobem jste vybíral pamětníky k rozhovorům; jak jste při rozhovorech postupoval?

Stručné slovní hodnocení

Pracovní a metodické listy, které byly hlavním cílem DP a které autor vytvořil, jsou graficky atraktivní, vycházejí ze znalosti vyučovacích metod a forem. Směřují také k naplnění cílů, které jsou dány badatelskými otázkami na začátku každého materiálu. V pracovních listech jsou autorem navíc vytvořeny funkční QR kódy, jejichž prostřednictvím se uživatel dostane ke konkrétní filmové ukázce.

Materiály do výuky hodnotím jako velmi kvalitní a inspirativní, korespondující s výukovými materiály projektu D+ a s novou badatelskou učebnicí moderních dějin. Pracovní, metodické listy i další materiály na Google disku jsou velmi dobře připraveny a prošly také úspěšnou pilotáží na třech různých školách.

Kvalitně zpracovaná je však i teoretická část, která vychází primárně z institucionálních i soukromých pramenů, výpovědí pamětníků a také z publikací světových i českých renomovaných autorů. V práci publikovaná teorie je nejen smysluplným předstupněm výzkumně praktické části, ale také prvním odborným počinem v rámci „normalizační historie“ dvou konkrétních míst Královéhradeckého kraje.

Diplomovou práci Bc. Michala Pajera je možné klasifikovat jako nadstandardní nejen vzhledem k rozsahu, množství pramenů, literatury a dalších zdrojů, uložení doplňujících materiálů na Google disku, ale především vzhledem ke kvalitě a systemizaci jejího provedení.

Hodnocení:

15. 8. 2023 Hradec Králové

.....
datum a místo

.....
podpis autora posudku